

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Dōdekaphōton, Sive Theologia Prophetica, Ex Vatibus
XII. Minoribus Secundum Seriem Articulorum Fidei**

Majus, Johann Heinrich

Giessæ Hassorum, Anno MDCCIII

VD18 11197021

Locus III. De Creatione.

urn:nbn:de:gbv:45:1-17399

LOCUS III.

De

CREATIONE.

§. I.

Erymolog.
& Synon.

INter opera, quibus Deus summam suam bonitatem & potentiam exseruit, primo loco spectanda venit creatio, quæ verbis ex historia creationis desumptis exprimitur. (1) ברא quod est *creavit ex nihilo*: usurpatur de productione primæva *venti*, Amos IV, 13. *hominum*, Mal. II, 10. Græc LXX. Seniores per *κτίσειν* reddunt. (2.) *פָּשַׁע* *fecit*, de *homine*, Hof. VIII, 14. *aurora*, Amos IV, 13. *stellis*, V, 8. *maris & terra*, Jon I, 9. (3.) *יָצַר* *formavit*, *fixit*, quod de formatione *montium*, Amos IV, 13. *locustarum*, VII, 1. & *Spiritus hominis* occurrit, Zach. XII, 1. (4.) *יָסַד* specialiter de *maris*, Amos IX, 6. & *terra* constitutione adhibetur, Zach. XII, 1. (5.) *נִטָּה* *extendit*, omnem dimensionem infert, & de cæli creatione peculiariter adhibetur, quod Deus instar pellis & tabernaculi expandit, uti Zachar. XII, 1. legitur. Quæ verba sic distinguunt, ut *יָצַר* decus & venustatem, *יָסַד* soliditatem *נִטָּה* convenientiam involvat.

Causa efficiens Deus.

Creationem esse unius & solius Dei actionem, constat α) ex Hof. VIII, 14. ubi Deus in singulari *Factoris* titulo insignitur, Zach. X, 1. *Dominus יהוה* *facit nimbos*, Mal. II, 10. *Nunquid non Deus unus creavit nos?* β) Ideoque passim in V. T. verus Deus describitur, in oppositione ad falsos Deos & Idola, quod sit Creator cæli & terræ, eorumque exercitus, Amos IV, 13. V, 8. Jon. I, 9. Zach. XII, 1. Atque hinc γ) titulo *Jehova Zebaoth* inscribitur, ut in L. *de Deo* §. 1. ostendimus; e contra verò majoris Majestatis declarandæ gratia, creandi, providendique vis omnibus hominibus denegatur, Jon. IV, 10. At non unam tantum, sed plures Deitatis personas creasse, Spiritus S. per

in personis
Trinus.

Jonam indicat, I, 9. *יהוה אלהי* *Dominum Deum caelorum* timeo, &c.

Materia.

Ex *nihilo* Deum creasse omnia, voce *ברא* Mal. II, 10. IV, 13. omnem

Causa instrumentalis.

materiam excludente, edocemur. Idem verbum omne creationis *instrumentum* excludit, cum nullum fuerit, ubi nihil fuit. Idque Vates ex historia Creationis præsupponunt. Deo itaque, qui propter po-

impulsiva.

tentiam Maximus, propter sapientiam Optimus dicitur, per creationem thesauros inexhaustæ bonitatis suæ aperire placuit, ad quos Prophetæ populum Dei, imò omnes ratione præditas creaturas, manu quasi

quasi ducentes adclamant: *Nonne Deus unus creavit nos omnes?* Mal. II, 10. Complectitur autem creatio omnia visibilia & invisibilia, quorum respectu Deus passim Dominus exercituum dicitur, & speciatim memorantur Angeli, homines, montes, ventus &c. Mundus igitur ab æterno non fuit, nec Propheta Habac. III, 6. æternitatem, sed durabilitatem montium respicit. In quonam Creatio proprie consistat, ex dictis colligi potest. Cum enim ברא indigitet productionem ex nihilo, facile intelligitur, creationem esse opus immense potentia. Certis verò gradibus & ordine hoc divinum opus absolvi, ut & sapienti distinctione ac dispositione, eleganti exornatione & perfecta consummatione, itidem ex verbis Synonymis supra expressis, efficitur, & è Mose, quem Vates respiciunt, suppleri debet. Atque hinc etiam Finis Creationis patet. Nimirum devoto animo creationis opera sunt expendenda, ex iisque Deus, quam bonus, potens & sapiens sit, cognoscendus & glorificandus. Hoc sæpissimè Vates inculcarunt, ac eo nomine gratis beneficiorum æstimatoribus benedictionem, Joël. II, 22. s. Zach. VIII, 11---15 obliviosis autem vel abnegatoribus benedictionis ablationem, & maledictionis immissionem nunciarunt. Hof. II, 5. 10. 11. 14. 23. 24. IV, 3. VIII, 7. 14. IX, 2. Joël I, 4. seq. Amos IV, 6. 7. 8. 9. V, 11. Mich. VI, 14. 15. Sophon. II, 15. Hagg I, 6. 10. 11. Malach. II, 2. Abusum etiam creaturatum in commellationibus & comotationibus &c. subinde taxarunt, Hof. IV, 11. VII, 3. Amos IV, 1. VI, 4.

LOCUS IV.

De

ANGELIS.

§. I.

DE Angelis non pauca nostri Vates, imprimis Zacharias, habent. Eorum nomen est מלאך è radice obsoleta לאך quæ tamen apud Æthiopes & Arabes hodiernum in usu est, & *mitendi* significationem habet, non tantum ad servitium, sed etiam ad principatum. Unde in Æthiop. lingua hæc ipsa vox *Principem* quoque notat, & Ludov. *de Dieu* rectè censet, מלאך הברית *Principem fœderis* Mal III, 1. reddi posse. Nam in priore membro illius commatis הארון *Dominus* dicitur. Conf. J. Ludolf. in Lex. Æthiop. p. 21. Ita non indignum est hoc

nomen